

Recreatieontwikkelingen Bergse Heide te Bergen op Zoom

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

30 juni 2005 / rapportnummer 1555-35

commissie voor de milieueffectrapportage

College van Burgemeester en Wethouders van
Bergen op Zoom
Postbus 35
4600 AA BERGEN OP ZOOM

uw kenmerk
U05-005758

uw brief
8 april 2005

ons kenmerk
1555-36/Ra/ab

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Recreatieontwikkelingen Bergse Heide te
Bergen op Zoom

doorkiesnummer
(030) 234 76 35

Utrecht,
30 juni 2005

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Recreatieontwikkelingen Bergse Heide te Bergen op Zoom.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hogachtend,

drs. H.G. Ouwerkerk

Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Recreatieontwikkelingen Bergse Heide
Bergen op Zoom

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Recreatieontwikkelingen Bergse Heide te Bergen op Zoom

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over de Recreatieontwikkelingen Bergse Heide te Bergen op Zoom,

uitgebracht aan het college van Burgemeester en Wethouders van Bergen op Zoom door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

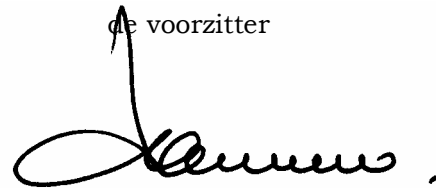
Recreatieontwikkelingen Bergse Heide te Bergen op Zoom,

de secretaris

drs. B.C. Rademaker

de voorzitter

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 30 juni 2005

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	2
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITVORMING	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Beleid en besluitvorming	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Algemeen	3
4.1.1 Bezoekersaantallen en verkeer	4
4.1.2 Overige activiteiten en maatregelen.....	4
4.2 Alternatievenontwikkeling	5
4.2.1 Breedte van de alternatievenontwikkeling.....	5
4.2.2 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma).....	5
5. HUIDIGE MILIEUSITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	6
5.1 Algemeen	6
5.2 Natuur.....	6
5.3 Landschap.....	7
5.4 Water en bodem.....	7
5.5 Overige milieuaspecten.....	8
6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER.....	8

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 8 april 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 86 d.d. 4 mei 2005
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De gemeente Bergen op Zoom wil de toeristische en ecologische waarde van het gebied Bergse Heide versterken door:

- Kwaliteitsverbetering en uitbreiding van bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen;
- Aanleg van een 18-holes golfbaan;
- Realisering van kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen zoals een speelbos, informatiecentrum, fiets- en wandelpaden;
- Realisering van nieuwe natuur- en landschapselementen;
- Verbinding van geïsoleerd liggende biotopen;
- Versterking van de kwaliteit van bestaande natuur;
- Realisering van een nieuw landgoed.

Voor deze ontwikkelingen is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. De gemeenteraad van Bergen op Zoom is het bevoegde gezag voor dit besluit. Ten behoeve van het besluit over de bestemmingsplanwijziging wordt een MER opgesteld. De milieueffectrapportage ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 4 mei 2005.

Bij brief van 8 april 2005 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER). Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als ‘de Commissie’. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. Via de gemeente heeft de Commissie kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen. Voor zover relevant heeft de Commissie deze betrokken bij haar advies.

Naast de startnotitie heeft de Commissie ook kennis genomen van de volgende documenten:

- Structuurvisie “De Heide” (gemeente Bergen op Zoom, oktober 2003);
- Masterplan Bergse Heide (gemeente Bergen op Zoom, maart 2005).

De Commissie is van mening dat de startnotitie een goede basis biedt voor de richtlijnen voor het MER en bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen. De aspecten die in dit advies niet aan de orde komen, kunnen in het MER conform de aanpak in de startnotitie uitgewerkt worden.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een heldere motivatie van de omvang en de begrenzing van het plangebied en een concretisering van de doelen voor de ontwikkeling van natuur en landschap;
- Een goed onderbouwd inrichtingsprogramma met concrete ruimtelijke informatie over gebruiksfuncties en mogelijke alternatieven. Geef aan hoe verschillende alternatieven passen binnen het beleidskader en de doelstelling. Voor de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijk alternatief moet de mogelijkheid van minimalisatie van grondgebruik binnen de ecologische hoofdstructuur onderzocht worden;
- Een beschrijving en beoordeling van de directe en indirecte effecten van de verschillende alternatieven op natuur (versnippering, verdroging, verstoring), landschap en water;
- Een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor bestuurders, burgers en andere betrokkenen.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITVORMING

3.1 Probleemstelling en doel

Probleem- en doelstelling zijn in de startnotitie kort samengevat en verdienen in het MER een betere onderbouwing. Hierbij moeten met name de doelen voor natuur en landschap concreet en toetsbaar beschreven worden, zodat de alternatieven ook op doelbereik beoordeeld en vergeleken kunnen worden. De doelen moeten, samen met het vigerende beleid, een duidelijk kader vormen voor de alternatievenontwikkeling. Presenteer in het MER een helder geformuleerd inrichtingsprogramma (aantal bungalows, aantal landgoederen, omvang van de golfbaan, natuurontwikkeling).

De uiteindelijke inrichting van de landgoederen heeft een belangrijke invloed op het bereiken van de gewenste landschappelijke- en natuurkwaliteit van het plangebied. Maak in het MER concreet wat de kwaliteitsdoelen zijn en hoe deze nagestreefd zullen worden, door een goede fasering van de planuitvoering en overige maatregelen voor kwaliteitborging.

Nut en noodzaak van de aanleg van een golfbaan moeten in het MER beschreven worden. Hierbij dienen de ontwikkeling van de vraag naar nieuwe golfbanen, het bestaande aanbod en de ontwikkeling van nieuw aanbod in de regio¹ in beschouwing genomen te worden.

¹ Maak hierbij helder welk criterium gehanteerd wordt: bijvoorbeeld een afstandscriterium van 20 of 30 km vanaf het plangebied, of een reistijd van 20 minuten.

3.2 Beleid en besluitvorming

De startnotitie levert een goede aanzet voor de beschrijving van het beleidskader, toegespitst op dit voornemen. In aanvulling op hetgeen in de startnotitie is beschreven, moet in het MER nader aandacht besteed worden aan de consequenties van het natuur- en landschapsbeleid voor het project Bergse Heide. Naast de exacte begrenzing van de verschillende gebieden uit het provinciaal natuurbeleid (EHS/GHS, AHS, RNLE) moet ook ingegaan worden op de status van deze gebieden en de harde randvoorwaarden die hieruit voor het project voortvloeien². In het MER moet gemotiveerd worden waarom de golfbaan deels in de EHS zou moeten liggen. De Commissie merkt op dat voor de EHS de beschermingsformules uit het Structuurschema Groene Ruimte van toepassing zijn. Het MER zal aan moeten geven of de beschouwde alternatieven, ook na het treffen van mitigerende maatregelen, wezenlijke waarden in dit gebied aantasten.

In de Structuurvisie is in het zuid-oosten van het plangebied (op de Kragge) een tweede recreatief kerngebied in kaart gebracht, dat in het Masterplan echter niet meer aan de orde lijkt te zijn. Volgens een mondelinge mededeling van de gemeente Bergen op Zoom is dit tweede kerngebied nog steeds een aantrekkelijke optie gezien de directe afslag van de snelweg, maar is het ontwikkelen van recreatie pas aan de orde na het sluiten van Kragge II. De sluiting is pas voorzien over 15-20 jaar en derhalve is dit recreatief kerngebied niet verder meegenomen in het Masterplan. Tot die tijd behoudt dit deelgebied haar huidige status in het bestemmingsplan. De Commissie adviseert om deze informatie in het MER op te nemen.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 Algemeen

De in de startnotitie beschreven planonderdelen moeten in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Een situatieschets van zowel het plangebied als een ruimer studiegebied, met bebouwing, waterpartijen, waterpeilen en ecologisch gevoelige gebieden, moet deel uitmaken van de beschrijving. Geef op kaart een duidelijk beeld van de ligging en het ruimtebeslag van de planonderdelen, en met name de golfbaan: de ligging van de holes, het clubhuis, etc., zodat op basis hiervan de effecten beoordeeld kunnen worden. Het kaartmateriaal moet actueel en goed leesbaar zijn en voorzien worden van een duidelijke legenda.

De startnotitie meldt dat er voor de alternatieven ook buiten het in eerste instantie gedefinieerde plangebied gezocht zal worden. De Commissie adviseert om de omvang en begrenzing van het uiteindelijke plangebied helder te onderbouwen aan de hand van een kansen- en belemmeringenkaart van het studiegebied.

² Zie ook inspraakreactie 6, punt 1, waarin gewezen wordt op het belang van een goede integrale afweging van de verschillende plannen voor het gebied (bijlage 4).

4.1.1 Bezoekersaantallen en verkeer

Het is duidelijk welke recreatieve voorzieningen de gemeente wil realiseren, maar het MER zal aan moeten geven hoe de inrichting van het gebied er uit gaat zien en wat de schattingen zijn van het toekomstige gebruik. Voor het bepalen van de milieugevolgen is het van belang om in ieder geval de volgende vragen te beantwoorden in het MER:

- Hoe is het huidige gebruik en wat zijn de huidige bezoekersaantallen en verkeersbewegingen?
- Welke bezettingsgraden worden voor het voornemen globaal verwacht in de verschillende seizoenen en om hoeveel bezoekers en verkeersbewegingen gaat het dan? Zijn er pieken in de bezoekersaantallen en verkeersbewegingen te verwachten?
- Wat gaan deze bezoekers doen (intensieve versus extensieve recreatie), welke voorzieningen zullen zij gebruiken, welke omvang moeten de parkeervoorzieningen hebben?

Relateer het verwachte gebruik, de geschatte bezoekersaantallen en verkeersbewegingen van het voornemen aan de huidige situatie. De omvang van het verkeer in de huidige situatie en de autonome ontwikkeling moet gekwantificeerd worden op basis van modelberekeningen³. De invloed van het voornemen op de verkeersstromen in het studiegebied kan ingeschat worden aan de hand van verifieerbare aannamen. Het MER moet inzicht bieden in het functioneren van de geplande verkeerskundige structuur voor zowel autoverkeer als het recreatieve fietsverkeer. Breng de mitigerende maatregelen in beeld die getroffen kunnen en zullen worden om zo min mogelijk nadelige milieugevolgen te veroorzaken.

4.1.2 Overige activiteiten en maatregelen

- Geef in het MER een beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden voor de aanleg van de golfbaan en een kwantitatieve inschatting van de benodigde ophogingen en ontgravingen (oppervlakte en hoogte verschillen).
- In het MER dienen het maaibeheer, beregening, de bemesting en het gebruik van bestrijdingsmiddelen op de golfbaan globaal beschreven te worden, alsmede de maatregelen die getroffen zullen worden om negatieve gevolgen voor water en natuur te voorkomen of beperken. Daarnaast moet ook inzicht geboden worden in welke beheersmaatregelen in de huidige situatie plaatsvinden, zoals bemesting van maïspercelen in het beekdal, die bij uitvoering van het voornemen niet meer genomen zullen worden.
- Beschrijf ook welke veiligheidsmaatregelen op de golfbaan getroffen worden om de veiligheid van recreatieve medegebruikers van het gebied te garanderen.
- Door omstandigheden kan de noodzaak ontstaan om de recreatieve activiteiten slechts gedeeltelijk of gefaseerd te realiseren. Dit kan aanzienlijke consequenties hebben voor de milieugevolgen en met name voor de realisatie van compensatie (omvang en tijdsplanning). Geef in het MER aan hoe in de planvorming ingespeeld wordt op dergelijke onzekerheden.

³ Stel in het MER ook de in inspraakreactie 7 vermelde verkeersaspecten aan de orde (zie bijlage 4).

4.2 Alternatievenontwikkeling

4.2.1 Breedte van de alternatievenontwikkeling

In de startnotitie wordt een basisalternatief gepresenteerd voor de inrichting van het plangebied, dat overeenkomt met de inrichting volgens het Masterplan. De Commissie is van mening dat dit basisalternatief niet als enige uitgangspunt voor de alternatievenuitwerking in het MER beschouwd kan worden. Vanuit het oogpunt van milieu kunnen nog geheel andere inrichtingsalternatieven voor het plangebied ontwikkeld worden. Hierbij moet in ieder geval gedacht worden aan een locatiealternatief voor de golfbaan⁴.

De Commissie adviseert om de argumenten die geleid hebben tot een voorkeursalternatief in het MER helder in beeld te brengen. Hierbij moeten in ieder geval ook de milieuvor- en nadelen van deze inrichting inzichtelijk gemaakt worden. Deze voor- en nadelen hangen uiteraard ook samen met de actuele natuurwaarden van het gebied en de beoogde aard van de natuurontwikkeling.

4.2.2 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

Een mma is pas te ontwikkelen na een duidelijke begrenzing van het zoek/plangebied en een goede analyse van de huidige situatie op basis van de lagenbenadering:

1. Ondergrond: abiotisch systeem, watersysteem, biotisch netwerk
2. Netwerklaag: verkeersnetwerk, groene netwerk en energienetwerken
3. Occupatielaag: bebouwingspatronen

Het MER dient inzicht te bieden in de harde uitgangspunten waarbinnen ontwikkeling van het mma plaats kan vinden. De keuze voor één recreatieve poort maakt dat men de golfbaan volgens de startnotitie in de EHS moet leggen. Bij de ontwikkeling van het mma dient het MER inzichtelijk te maken welke milieuvriendelijke mogelijkheden er eventueel ontstaan als men dit uitgangspunt voor de ontsluiting van de golfbaan loslaat.

Bij de ontwikkeling en beoordeling van het mma gelden in ieder geval de volgende aandachtspunten:

- minimalisatie van EHS-grondgebruik door een andere golfbaanlocatie;
- minimale verstoring van gevoelig gebied door verkeer, bezoekers en ruimtelijke ingrepen (ontsluitingswegen, nieuwbouw);
- tegengaan van versnippering, optimaliseren van migratiemogelijkheden voor belangrijke soorten;
- optimalisatie van landschappelijke inpassing;
- minimalisatie van (eco)hydrologische effecten in het studiegebied.

Op basis van de alternatievenvergelijking zal het mma afgeleid kunnen worden. Indien het voorkeursalternatief hiervan afwijkt, verdient het aanbeveling om de argumenten voor de keuze van het voorkeursalternatief helder weer te geven en de milieuconsequenties van de keuze expliciet te maken.

⁴ Ook in inspraakreacties 2 en 6, punt 2 wordt gevraagd om de uitwerking van een golfbaanalternatief buiten de EHS (zie bijlage 4).

5. HUIDIGE MILIEUSITUATIE EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

5.1 Algemeen

De startnotitie biedt een goede richtlijn voor de in het MER te beschrijven milieugevolgen en de toetsingscriteria hiervoor. De startnotitie maakt melding van belangrijke landschappelijke en natuurwaarden in het gebied. Deze zullen in het MER geconcretiseerd moeten worden, evenals het huidige watersysteem en de huidige functies en het gebruik van het gebied. De Commissie is van mening dat het zwaartepunt in het MER moet liggen bij de beschrijving van de milieuaspecten natuur, landschap en water en de wisselwerking tussen deze drie.

Naast de negatieve milieugevolgen moet ook inzicht geboden worden in de positieve effecten van het voornemen. Denk hierbij aan de effecten van zoning van het verkeer en de effecten van het verdwijnen van maïspancelen in het beekdal en de daarmee gepaard gaande bemesting.

Besteed in het MER aparte aandacht aan de effecten van de aanlegfase. Het gaat daarbij om verstoring van natuur en recreanten als gevolg van het kappen van bomen, het rooien van stobben, het grondverzet en het werkverkeer. Geef aan hoe met de fasering van de plannen rekening wordt gehouden met broedseizoen en recreatieseizoen.

Tenslotte dient voor elk milieuaspect inzicht gegeven te worden in de noodzaak, aard en effectiviteit van te nemen mitigerende maatregelen.

5.2 Natuur

De gemeente streeft, in combinatie met de impuls voor recreatie en toerisme, naar verbetering van de ecologische kwaliteiten, zoals het verbinden van geïsoleerd liggende biotopen. Het MER dient gedetailleerd aan te geven welke verbetering van natuurwaarden ((doel)soorten, habitats/natuurdoeltypen) wordt beoogd.

Voor een juiste beoordeling van mogelijke effecten van het voornemen en de alternatieven op soorten en habitats is het van belang dat het MER voldoende informatie over huidige voorkomen en potenties bevat. De beschrijving dient zowel kwalitatief (functies van het gebied), kwantitatief en ruimtelijk te zijn. Naast onderzoek in het plangebied zelf, is ook onderzoek in een breder studiegebied noodzakelijk om te beoordelen:

- of externe werking op het Vogelrichtlijngebied aan de orde is;
- in hoeverre het initiatief zich verhoudt tot het hoofddoel van de Ecologische hoofdstructuur (EHS), namelijk het tegengaan van versnippering. De Bergse Heide heeft, als smal natuurgebied ingeklemd tussen bebouwing en agrarisch cultuurland, mogelijk een belangrijke regionale migratiefunctie voor dieren.

Het MER dient voor de verschillende alternatieven goed inzicht te bieden in de gevolgen van de aanleg van de golfbaan. Voor het voornemen zullen met name de volgende effecten in kaart gebracht moeten worden:

- oppervlakte en natuurwaarde van te kappen bos;
- effect op de kwaliteit van de resterende bosstroken tussen de holes;

- effecten van gebruik en beheer (vermesting, beregening, verzuivering, betreding door golfers).

In het MER zullen de nadelige effecten die te verwachten zijn op de soorten die zijn beschermd op grond van de Flora- en faunawet, in kaart moeten worden gebracht. Besteed speciale aandacht aan de soorten waarop de “uitgebreide toets” van toepassing is⁵. Helder moet worden of bepaalde planonderdelen afbreuk kunnen doen aan de gunstige staat van instandhouding. Geef in het MER aan of op grond van deze informatie te verwachten is dat er voor bepaalde soorten een ontheffing aangevraagd moet worden.

Op 1 oktober 2005 zal de nieuwe Natuurbeschermingswet naar verwachting in werking treden. Dit betekent dat er voor projecten die de natuurlijke kenmerken van een Vogel- of Habitatrichtlijngebied kunnen aantasten, een vergunning aangevraagd moet worden. De Commissie adviseert om de mogelijke effecten van het voornemen op het aangrenzende Vogelrichtlijngebied Brabantse Wal in het MER goed onderbouwd te beschrijven⁶. De effecten dienen gepresenteerd te worden in samenhang met de effecten van eventueel overige geplande activiteiten in of nabij het Vogelrichtlijngebied (cumulatie). Wanneer nadelige effecten op de te behouden kenmerken in het Vogelrichtlijngebied niet zijn uit te sluiten, is een passende beoordeling⁷ aan de orde.

5.3 Landschap

De startnotitie (bijlage 2) geeft een goede aanzet voor de richtlijnen voor het MER. In aanvulling hierop heeft de Commissie adviezen voor de uitwerking van de aspecten ‘samenhang’ en ‘herkenbaarheid’. Zij adviseert in het MER met name de mogelijke gevolgen van de aanleg van de golfbaan voor de gesloten bosrand van de Brabantse Wal ten opzichte van het open gebied van de Kraggenbeek inzichtelijk te maken. Denk hierbij aan de effecten van egalisatie van hoogteverschillen en ontgraving op het landschap.

Voor de aanleg van de golfbaan in het bosgebied is ingrijpend grondverzet nodig. Breng de verstoring van het bodemprofiel en het microreliëf helder in beeld⁸ en geef aan hoe het verlies van geomorfologische waarden tot een minimum beperkt kan worden.

5.4 Water en bodem

Naast de aspecten die in de startnotitie worden vermeld, dient het MER de gevolgen van het voornemen en de alternatieven aan te tonen voor het grondwater door presentatie van een waterbalans (saldo van neerslag, verdamping, afvoer, onttrekking voor de golfbaan, drainage, etc.). Ga hierbij in op het voorkomen van schijngrondwaterspiegels op de Brabantse Wal. Indien de balans belangrijke verschillen ten opzichte van de huidige situatie laat zien, geef dan aan wat de reikwijdte van de effecten is, bijvoorbeeld op de watervoerendheid

⁵ Zie soortenlijst in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten is bij de ontheffingsaanvraag ingevolge de Flora- en Faunawet de “uitgebreide toets” van toepassing. Dit betekent dat er getoetst moet worden aan de volgende drie criteria: 1. Is er sprake van een in of bij de wet genoemd belang; 2. Is er een alternatief?; 3. Wordt er geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort? Er moet aan alle drie criteria voldaan worden. Zie eveneens website Ministerie van LNV: www9.minlnv/natuurwetgeving/flora- en faunawet /beschermde soorten.

⁶ De Brabantse Wal is aangewezen op grond van bijvoorbeeld de aanwezigheid van het grote aantal paren van de Nachtzwaluw.

⁷ Zie Habitatrichtlijn, artikel 6, lid 3.

⁸ Dit is ook een punt waar op gewezen wordt in inspraakreactie 2 (bijlage 4).

van de vennen in het gebied en op de kwel naar het beekdal. Het MER dient te onderbouwen of er relevante verschillen in waterverbruik zijn tussen verschillende locatievarianten van de golfbaan, bijvoorbeeld tussen een variant op in hoge droge bosgebied en lager gelegen opties.

Het basisalternatief kent een belangrijke functie toe aan (het dal van) de Kraggenloop. Breng in beeld of er voldoende water in het gebied aanwezig is om de gewenste ontwikkeling van landschap en natuur (broekbos, rietruigte) te kunnen realiseren. Geef hierbij ook een kwantitatieve inschatting van grondwaterstanden, afvoeren en de behoefte aan berging.

Gezien de omvang van het grondverzet en de groundbewerking die plaats moet vinden om het voornemen te realiseren, zal in het MER uitvoeriger aandacht besteed dienen te worden aan de gevolgen voor de bodem dan in de startnotitie wordt aangegeven. Presenteer in het MER in ieder geval een kwantitatieve indicatie van de groundbalans en van de aan- en afvoer van grond buiten het plangebied.

5.5 Overige milieuaspecten

De overige in de startnotitie vermelde aspecten kunnen meer globaal uitgewerkt worden in het MER. Voor deze aspecten kan de startnotitie als richtlijn gelden.

6. OVERIGE HOOFDSTUKKEN VAN HET MER

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, “leemten in milieu-informatie”, “evaluatieprogramma” en “samenvatting van het MER” zijn er geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Recreatieontwikkelingen Bergse Heide te Bergen op Zoom

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 8 april 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	11 APR. 2005
nummer	
dossier	1555-14/m 4B
kopie naar :	HL/bib/gl/ab

2 x

Uw kenmerk
Uw brief d.d.
Onderwerp

Startnotitie m.e.r. 'de Bergse Heide'

Ons kenmerk
Beh. door
Afdeling

405-005758
M&E
Beleidsstaf/Grondbedrijf

Datum
Doorkiesnr.
Bijlage(n)

08 APR 2005

7542

Geachte dames en heren,

Bijgaand treft u de startnotitie MER aan ten behoeve van de ontwikkelingen in de Bergse Heide te Bergen op Zoom.

De openbare kennisgevingen als bedoeld in artikel 7.12 lid 4 van de Wet milieubeheer (WM) vinden respectievelijk op 4 en 8 mei 2005 plaats in de Staatscourant en de Bergse bode. De startnotitie ligt vanaf 9 mei 2005 gedurende vier weken ter inzage. Een kopie van de kennisgeving treft u hierbij aan.

Op grond van artikel 7.12 lid 1 van de WM stellen wij u hierbij in de gelegenheid om advies uit te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,
namens het college,

M.J.J.M. Buuron
Hoofd afdeling Beleid, Ruimte en Volkshuisvesting

Postbus 35
4600 AA Bergen op Zoom
Jacob Obrechillaan 4
T (0164) 27 70 00
F (0164) 24 53 56
E stadskantoor@bergenopzoom.nl
I www.bergenopzoom.nl
B nv BNG rek. nr. 28.50.00.942

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 86 d.d. 4 mei 2005

Bekendmaking

Startnotitie milieu effect rapportage Bergse Heide

Om het milieubelang, naast andere belangen, een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk ernstige gevolgen voor het milieu, is sinds enkele decennia het instrument van de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de Nederlandse wetgeving ingevoerd. Voor bepaalde in het Besluit m.e.r. aangegeven activiteiten, moet een m.e.r.-procedure doorlopen worden (m.e.r.-plicht). Dit moet leiden tot een milieueffectrapport (MER) waarin informatie wordt gegeven over de te verwachten effecten van de voorgenomen activiteit en mogelijke alternatieven op het fysieke milieu, natuurlijke elementen en relaties en op landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

In gevolge onderdeel C van het besluit m.e.r. geldt voor de aanleg van één of meer recreatieve of toeristische ontwikkelingen een m.e.r.-plicht indien er sprake is van een voorziening of combinatie van voorzieningen die een oppervlakte beslaan van 50 ha of meer. In de plannen zoals verwoord in het Masterplan de Bergse Heide wordt uitgegaan van de ontwikkeling van een golfbaan, bungalowpark, motel plus, speelbos en informatiecentrum, welke in totaal meer dan 50 ha. beslaan. Derhalve zijn de beoogde ontwikkelingen m.e.r.-plichtig.

Als eerste stap in de m.e.r.-procedure wordt hierbij de startnotitie m.e.r. aangeboden. Het doel van een startnotitie m.e.r. is in de eerste plaats bekend te maken dat de gemeente voornemens is een bestemmingsplan op te stellen in combinatie met een m.e.r.-procedure. Daarnaast vormt de startnotitie de basis voor de inspraak en advisering over de vast te stellen richtlijnen.

De startnotitie richt zich primair op de onderbouwing van nog te onderzoeken alternatieven en het in beeld brengen van beschikbaar en nog te verrichten milieuonderzoek. Naar aanleiding van de ingekomen reacties op de Startnotitie en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage zullen er richtlijnen worden opgesteld die in het MER in acht moeten worden genomen.

Vanaf 9 mei 2005 zal de Startnotitie MER gedurende 4 weken ter inzage komen te liggen in de leeshoek van het Stadskantoor. Gedurende deze periode kan schriftelijk op het stuk worden gereageerd. Schriftelijke reacties dienen te worden gezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gemeente Bergen op Zoom

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Bergen op Zoom

Besluit: bestemmingsplanwijziging

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C10.1

Activiteit: versterking van de toeristische en ecologische waarde van het gebied Bergse Heide door kwaliteitsverbetering en uitbreiding van bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen, de aanleg van een 18-holes golfbaan, de realisering van kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen zoals een speelbos, informatiecentrum, fiets- en wandelpaden, de realisering van nieuwe natuur- en landschapselementen, de verbinding van geïsoleerd liggende biotopen, de versterking van bestaande natuur en de realisering van een nieuw landgoed.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 8 mei 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 30 juni 2005

Bijzonderheden: In het richtlijnenadvies heeft de Commissie de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport aangemerkt:

- Een heldere motivatie van de omvang en de begrenzing van het plangebied en een concretisering van de doelen voor recreatie en natuurontwikkeling.
- Een goed onderbouwd inrichtingsprogramma met concrete ruimtelijke informatie over gebruiksfuncties en mogelijke alternatieven. Geef aan hoe verschillende alternatieven passen binnen het beleidskader en de doelstelling. Voor de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijk alternatief moet de mogelijkheid van minimalisatie van grondgebruik binnen de ecologische hoofdstructuur onderzocht worden;
- Een beschrijving en beoordeling van de directe en indirecte effecten van de verschillende alternatieven op natuur (versnippering, verdroging, verstoring), landschap en water;
- Een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor bestuurders, burgers en andere betrokkenen.

Samenstelling van de werkgroep:

drs.ir. B.A.H.V. Brorens

ir. K.A.A. van der Spek

ir. H. Otte

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

ing. R.L. Vogel

Secretaris van de werkgroep: drs. B.C. Rademaker

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20050523	B.V. Nederlandse Gasunie	Waddinxveen	20050608
2.	20050602	Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie IVN Groene Zoom	Bergen op Zoom	20050608
3.	20050602	ProRail	Eindhoven	20050508
4.	20050606	J. Nuyten	Bergen op Zoom	20050616
5.	20050603	Vereniging Heerlesebaan i.o.	Bergen op Zoom	20050616
6.	20050204	Brabantse Milieufederatie	Den Bosch	20050627
7.	20050620	Ministerie van verkeer en waterstaat, directie Noord-Brabant	's-Hertogenbosch	20050627

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Recreatieontwikkelingen Bergse Heide te Bergen op Zoom**

De gemeente Bergen op Zoom wil de toeristische en ecologische waarde van het gebied Bergse Heide verhogen door kwaliteitsverbetering en uitbreiding van bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen, de aanleg van een 18-holes golfbaan, de realisering van kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen zoals een speelbos, informatiecentrum, fiets- en wandelpaden, de realisering van nieuwe natuur- en landschapselementen, de verbinding van geïsoleerd liggende biotopen, de versterking van bestaande natuur en de realisering van een nieuw landgoed. Ten behoeve van het besluit over de bestemmingsplanwijziging door de gemeenteraad van Bergen op Zoom, wordt er een milieueffectrapport opgesteld.

ISBN 90-421-1588-2